

Sarea Josten ekimena

37 elkarte getxoztar euskarari tiraka

80.000 biztanle inguru ditu Getxok (Bizkaia) eta horietatik %30a dira euskaldunak. Portzentajeari begirata ez da kopuru handia, baina %30 hori 25.000 euskaldun dira. Horiek denak harremanetan jartzeko sortu zen 2010eko otsailean Sarea Josten ekimena.

ZIHARA ENBEITA

EUSKALTZALEEN ARTEKO harreman sarea, zelan edo halan, aurretik ere egon bazegoen Getxon, baina ezkutu, eta hori mahai gainean jartzea izan da Sarea Jostenek egin duena. Dagoenaz jabetu eta apurka-apurka sare hori indartzen eta zabaltzen joateko. Ekimen irekia, herritarra eta horizontala da sortzaileen esanetan eta 37 jostun edo elkartek osatzen dute. Tartean euskara elkarteak, kultura eta kirol arlokoak, aisialdiko taldeak, hezkuntza arlokoak, gizarte mugimenduetakoak, gaztetxeak eta baita Getxoko Udaleko Euskara Zerbitzua ere. Herrian seguruenik, ez zen egongo inoiz euskarak bezala hain jende desberdina batu duen ezer.

Udalarentzat, adibidez, euskara beti izan da bere harribitxietako bat eta euskara sustatzeko egindako lana aitortu behar zaio Bizarra Lepoan Euskara Elkarteko Lander Solozabal eta Rozio Lucesen esanetan; euskara sustatzeko erabilitako moduak ikusgarriak diren edo hobeto egin daitekeen aparte utzita. “Ez dugu ahaztu behar Getxo non dagoen eta ingurura begiratzuz gero pribilegiatuak gara”, dio Solozabalek. Udalak euskara elkarteak diruz laguntzen ditu eta Lucesen ustez politikariak ere alde izateak asko errazten die bidea.

Sarea Josten eragileen arteko sare moduan sortu da, izan ere, Getxon elkartegintzak indar handia dauka. Hala ere, inongo taldetan ez dauden euskaltzaleentzat ere atek zabalik

UKBERRI.NET

Sarea Josten ekimenean 37 elkartek hartzen dute parte. Bazkaltzeko ere batzen dira.

daude. Azken batean herrigintzan ari dira Solozabalen esanetan: “Harreman sarea da, indar metaketa, elkar ezagutza. Oinarrian hain gauza sinplea eta era berean hain handia eta emankorra. Eta oraindik ez dugu lortu. Ez Getxon ez Euskal Herrian”.

Berbalagunen sare txiki handia

Solozabal Portugaletekoa da eta Lucen Uruguaiakoa, Montevideokoa. Orain bederatzi urte heldu ziren Getxora eta orain zazpi urte hasi ziren Bizarra Lepoan lanean. “Gu hasi ginenean, adibidez, Bizarra Lepoan eta Egizuren artean –kontuan hartuta bata bestearen

barruan dagoela– apenas zegoen harremanik”, dio Solozabalek. “Bulego berean egon arren, bakoitza bere proiektuekin zebilen eta ez zegoen koordinazio gunerik. Ez geneukan harremanik ez UK aldizkariarekin, ez ukberri.net agerkariarekin, ez Koska irratiarekin, ez gaztetxeekin, ez bertso-eskolarekin... Eta harremana baldin bazegoen oso puntuala zen. Eta orain, zazpi urte eta gero, familia gara”.

Berbalagunen fenomenoak urte horietan izan duen garrantzia azpimarratu gura izan dute. Biek barrutik bizi izan dutelako. Orain zazpi urte 60 berbalagun zeuden, gaur egun, oster, 250. Gainera, Soloza-

balek uste du berbalagun gehienek harro esaten dutela berbalagunak direla eta familia handi baten partaide sentitzen direla. Sare barruko sare ere osatzen dute berbalagunek. Izan ere, 250 horiek oso desberdina dira, adinez zein bizimoduz.

Berbalagunei esker, aukera gehiago dago gaur egun Getxon euskaraz bizitzeko eta Solozabalek dioen moduan, “hizkuntza baten bilakaeran zazpi urte ez da ezer”. Datuek diotenez, hala ere, gero eta euskaldun gehiago dago Getxon. Areta moduko lekuetan, adibidez, gero eta euskara gehiago entzuten dela dio Lucesek, baina, “goitik beherako norabidean” batez ere. Hau da, gurasoek seme-alabekin. Gurasoen artean edo umeen artean euskara entzutea zailagoa dela dio.

Alarma gorria euskalgintzan

A ereduak indar handia dauka Getxon, ikasleen %25ak ikasten du eredu horretan, eta 2008an Alderdi Popularrak eredu horren defentsa egiteko mozioa aurkeztu zuen osoko bilkuran. Horrek alarma gorria piztu zuen euskalgintzan eta ALBEk (Algortako Bertso Eskola) bultzatuta, laupabost bilera-bazkari egin zituzten. Bazkari horietan euskararen inguruan lanean zebiltzanan batzeko beharra ikusi zuten Lucesen esanetan, baina horretan geratu zen.

Iaz, oster, Bizarra Lepoanek hamabost urte bete zituen eta bakarrik ospatu beharrean, beste elkarte batzuekin batu eta jai bat egitea pentsatu zuten. Gainera, urte berean ALBEk 30 urte bete zituen, Udal Euskaltegiak 25, *Uk* aldizka-

Berba Kafean: Sarea Josten ekimenaz eta euskararen egoeraz aritu ziren hausnartzen eragileak urte hasieran.

riak hamar urte eta Egizuk (Getxo-ko hiru euskaltegiak eta Bizarra Lepoanek osatzen duten elkarte) ere beste hainbeste. Euskara faktore amankomuntzat zuten bost elkarte horiek beste hainbat elkartekin batera ospatzea erabaki eta hortik sortu zen Sarea Josten. 30 eragilerekin hasi zen martxan ekimena, baina aurten beste zazpi batu dira euskararen aldeko auzolanera.

"Harreman sarea da, indar metaketa, elkar ezagutza.

Oinarrian hain gauza sinplea eta era berean hain handia eta emankorra"

LANDER SOLOZABAL, BIZARRA LEPOAN-EKO KIDEA

Aurtengo ikasturteari otsailean eman diote hasiera Berba Kafearen bitartez. Word coffe metodologia erabilita sarearen inguruan eta euskararen egoeraren inguruan hausnartzeko elkartu ziren hainbat eragile. Eta bertako iritzi eta ekarpenak batuta manifestu bateratua

kaleratu dute udaberrian. Euskararen aldeko testu bateratu horrek Sarea Josten zer den, zertan dabilzan eta aurrera begira dituzten helburuak zehazten ditu. Ez da beren beregi hauteskunderi begirako manifestua izan, baina hauteskundeak baino arinago egin nahi izan dute. Izan ere, besteak beste herriko eragile zein alderdi politikoei heleraztea zen asmoa, baita herrian plazaratzea ere.

Zirimiri lana

Udan “parentesia” egingo dute, baina udagoienari begira Gure Berbakere izeneko txapelketa antolatu dute. Bestalde, Interneteko agenda bateratua martxan egongo da urrirako. Agendarena oso garrantzitsua dela deritzote. Orain elkarte, komunikabide edo talde bakoitzak bere agenda dauka eta getxoxtarrek zazpi agenda desberdin jasotzen dituzte, ia-ia informazio berberarekin. Urriatik aurrera hileroko herritarrek Getxon euskaraz zer dagoen jakitea da helburua eta horrek “sare kontzientzia pizten” lagunduko duelakoan daude.

Sarea Josten oso epe luzerako proiektua dela uste du Solozabalek: “Ez gara ito behar abiaturagatik, ez gara ito behar gauza asko egin behar direlako... Hobe da zirimiri lana egitea”. Zirimiri lan horretan maila bi bereizten dituzte. Batetik kanpora begirakoa, eta bestetik, barrura begirakoa. Kanpora begirakoak ikusgarriagoak dira eta publizitate modu bat dira, baina horretarako aurretik etxeko lanak ondo egitea garrantzitsua dela uste dute. Sarea benetan jostea. Horretan ari dira kolpe, kolpe, kolpeka, josi ta josi, josi ta josi. ■

Babeslea: Getxoko Udala

Getxoko 58 kultur elkartek hartu dituzte euskararen erabilera sustatzeko konpromisoak!

Getxo
bizi ezazu

EUSKARA BIZI

BIZARRA
LEPOAN

BFA DFB

EUSKO GOBERNUA